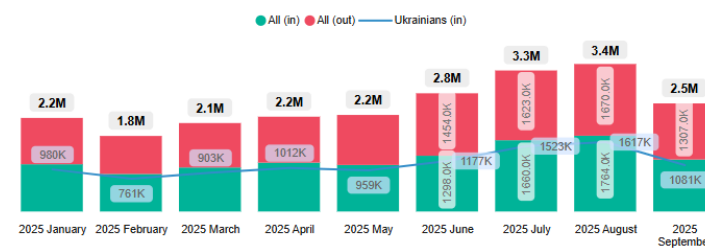

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист» (R2P), НЕЕКА та «Десяте квітня» (ТТА) провели моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників. Станом на 2025 рік було введено в дію оновлений інструмент моніторингу.

Ukraine western border movement (in and out)

Ключові тенденції транскордонної мобільності

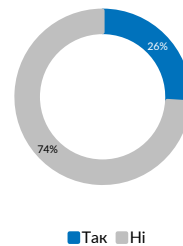
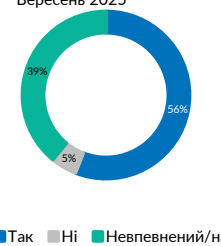
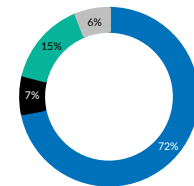
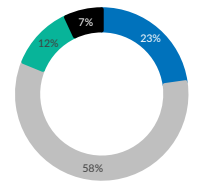
- У вересні 2025 року було зафіксовано понад 2,5 мільйона перетинів кордону, що становить зменшення більш ніж на 900 тисяч у порівнянні з серпнем 2025 року.
- Попри загальну схожість динаміки перетинів у 2025 році з тенденціями 2024 року, у вересні 2025 року було зареєстровано на 200 тисяч більше перетинів, ніж у вересні 2024-го.
- На відміну від липня та серпня, у вересні 2025 року переважали виїзди з країни — на 97 тисяч осіб більше залишили Україну, ніж в'їхали. Це — друга за величиною остаточною кількістю виїздів населення від початку 2025 року. Для порівняння, у вересні 2024 року остаточною кількістю виїздів становила 45 тисяч.

Тенденції моніторингу кордону за вересень 2025 року: Виїзди з України

- 26% респондентів зазначили, що **виїжджають з України вперше** з 24 лютого 2022 року (зростання на 8% порівняно з серпнем) — найвищий показник від початку 2025 року. 16% повідомили, що виїжджають у пошуках безпеки за кордоном, а 13% — що повертаються до країн, де мають тимчасовий захист.
- 8% опитаних були внутрішньо переміщеними особами до моменту виїзду з України, з них 17% зазначили, що це вплинуло на рішення залишити країну.
- 98% опитаних назвали питання безпеки головною причиною виїзду. Інші поширені причини: побоювання примусової мобілізації — 8,1%; тимчасова окупація рідного населеного пункту — 4,4%. Зростання кількості виїздів, пов'язаних із мобілізацією (з 1,5% у серпні до 8,1%), може бути пов'язане з нещодавніми змінами законодавства, які дозволили чоловікам віком 18–22 роки перетинати кордон. Про неналежні житлові умови повідомили 2,4%, а про відсутність опалення, води чи електроенергії відповідно 3,2%.
- Щодо **тривалості перебування за кордоном**: 72% не визначилися із тривалістю перебування там. 15% планують залишитися на 1–12 місяців; 6% — менше ніж на місяць; 7% — назавжди.
- Показники залишалися стабільними порівняно з серпнем 2025 року, демонструючи лише 1–2% коливання.
- 56% опитаних заявили, що вони мають **намір повернутися до України**, якщо ситуація стабілізується (на 3% більше, ніж у серпні); в той час як 39% не впевнені, а 5% — не планують повертатися (на 3% менше). 53% респондентів зазначили, що основним чинником їхнього повернення буде покращення безпекової ситуації, тоді як доступ до засобів для існування та стабільність електропостачання були згадані по 21% кожен.

Тенденції моніторингу кордону за вересень 2025 року: Повернення в Україну

- 59% респондентів, які повернулися до України, повідомили, що планують короткочасне **перебування** менш ніж на місяць, що на 3% більше, ніж у серпні. 23% були невпевнені щодо тривалості свого перебування (на 8% більше, ніж у серпні), 12% планували залишитися від одного до дванадцяти місяців, тоді як 7% мали намір повернутися назавжди, що на 10% менше, ніж у серпні.
- Основною **причиною повернення до України** 26% респондентів назвали обмежений доступ до медичної допомоги в країнах перебування. Сімейні обставини та потреба перевірити власність були згадані по 24% кожна. Інші причини включали тугу за домом (21%), доступ до державних послуг (4%) та невизначеність правового статусу за кордоном (1%).
- 22% опитаних зазначили Київ та Київську область як своє **місце повернення**, 18% — Одеську область, а 16% — Харківську область.

 Перший виїзд з лютого 2022 року
Вересень 2025

 Намір повернутися, якщо ситуація стабілізується
Вересень 2025

 Запланована тривалість перебування за кордоном
Вересень 2025

 Запланована тривалість перебування в Україні
Вересень 2025

 Основні причини повернення в Україну
Вересень 2025

У вересні 2025 року спеціалісти з моніторингу провели **1 626 інтерв'ю** на кордонах, із яких 80% — серед осіб, що виїжджали з України, а 20% — серед тих, що в'їжджали до країни.

В'їзд в Україну: Серед 318 опитаних 72% становили жінки та 28% — чоловіки, при цьому 22% респондентів були у віці понад 60 років.

Виїзд з України: серед 1 308 опитаних, які залишали країну, 67% становили жінки, 33% — чоловіки, а 14% були віком понад 60 років.

Оновлення від Державної прикордонної служби України

- У вересні 2025 року Державна прикордонна служба України повідомила про затримання, пов'язані з контрабандою, а також про виявлення схем незаконного перетину кордону. У повідомленнях також йшлося про перехоплення спроб чоловіків призовного віку перетнути кордон нелегально — як індивідуально, так і групами.
- Крім того, ДПСУ **опублікувала інформацію** про тестування нової системи в'їзду/виїзду (Entry/Exit System, EES), запровадженої на польській стороні пункту пропуску «Шегині» у Львівській області. У повідомленні зазначалося, що через запровадження нової системи можливі затримки під час перетину кордону. Система EES набуде чинності 12 жовтня 2025 року. Вона застосовуватиметься до короткострокових поїздок тривалістю до 90 днів протягом будь-якого 180-денного періоду. Паспорти більше не штампуватимуться — в'їзди та виїзди реєструватимуться у цифровому форматі із збиранням фотографій, відбитків пальців та інших біометричних даних.

У вересні 2025 року партнери УВКБ ООН — «Право на захист» (R2P), НЕЕКА та «Десяте квітня» (ТТА) — здійснили 252 моніторингові візити до контрольованих пунктів пропуску. Під час цих візитів партнери **УВКБ ООН надали різні форми підтримки 594 особам**. Ця підтримка включала консультивання 490 осіб, надання правової допомоги 91 особам, забезпечення транспортними послугами 37 осіб, а також соціальний супровід для 26 осіб.